precepta dei· pr̄ noſter· ⁊ ſymbolū· ⁊ de
bent eos ad eccl'iam ducere vt verbū
dei audiāt· q2 verbū dei ē cib⁹ anime
Jtē3 deū diligere ⁊ eum timere in om
nibus verbis et factis. Sed heu ſepi⁹
cōtingit ꝙ parētes ꝑ ſe ignorant ꝓce-
pta dei: ⁊ quādoqȝ ſymbolum: ⁊ poti-
us ducunt eos ad choreas ꝗȝ ad eccle-
ſiam. Et quādoqȝ aliqui parentes in
formant pueros quomodo ſuperbe ī-
cedere debeant: ⁊ quomodo mundo
placere ſtudeant. Jnſuꝑ eis malu3 ex
emplum ꝓbent· ſc3 iurando blaſphe-
mando maledicendo ⁊c̄. Et tales pa-
rentes rei erunt oīu3 peccatorū iſtorū
que ex mala informatiōe vel malo ex-
emplo filij ſic diſcunt. Secundo parē
tes tenēt' pueros corrigere. Quomo-
do aute3 pueri corrigēdi ſunt· hoc q̄re
iiij. E. Tertio parentes tenentur here
ditare res iuſte acquiſitas filijs ſuis·
hoc q̄re ſupra. iiij. B.

¶ Tractatul⁹ de ſeptē ſacr̄is explicit.
Jncipit tractatulus de ſeptem do
nis ſpirituſſancti.

A **SEptem ſunt**
dona ſpirituſſancti· que ideo
ſunt ſeptem· quia per ea ſeptē vitia ca
pitalia expelluntur. Primū donu3 eſt
timor· id ē· gotlich forcht. De quo di
citur Eccī. j. Timor domini initiū ſa-
pientie. Qui timor eſt cuſtos ⁊ clauſu
ra omniū bonoꝝ· qd̄ donu3 cordi nr̄o
adueniens multa bona confert. Pri-
mo docet mala ꝓterita emēdare. Eccī
j. Timor dn̄i expellit peccatu3. Scd̄o
docet bona operari. Eccī. xv. Qui ti-
met deū faciet bona· i· q̇ timet deu3 ni-
hil negligit. Jdē. Qui timēt deū inq̇-
rūt q̄ beneplacita ſūt dei. Greg⁹. Deū
timere eſt nulla q̄ facienda ſūt ꝓterire.
Jſidorus in ſinonimis. Timor expel-
lit peccatum· timor reprimit vitium· ti
mor cautum facit hominem atqȝ ſolli-
citū. Tertio timor diſponit et habili-
tat corda noſtra ad vitam religioſam
Eccī. ij. Timor domini ꝓparat corda
Et Bernardus in tractatu de ſeptem
donis dicit: Connexa ſunt quidem ti-
mor ⁊ religio· et manere non pōt vnū
ſine altero. Quarto timor domini cō
ſeruat hominem in bono. Bern̄. Jn ve
ritate nihil ita valet ad gratiam pro-
merendam cōſeruanda3 ⁊ recuperan-
dam ꝗȝ ſi videaris nō alta ſapere: ſed
ſemper timere. Unde etiam ſalomon
Si in timore domini non tenuerit te:
cito ſubuertet' domus tua. Quinto ti
mor domini miſericordia3 dei meret'
pſ. Quomodo miſeret' pater filioru3:
miſert⁹ eſt domin⁹ timētib⁹ ſe. Sexto
cōfert homini ꝓuiſionē tēporaliū. pſ
Timete dn̄m omnes ſancti eius: qm̄
non ē inopia timentibus eum. Septi
mo confert homini ꝓlongationē vite
Unde Prouer. x. Timor domini ap-
ponet dies. Octauo oratione facit ex-
audiri. pſ. Uolūtatem timentium ſe
faciet: ⁊ deprecationem eorū exaudiet
Nono gloria3 eternā meret'. Prou.
xxviij. Beatus homo qui ſemper ē pa
uidus. Eccī. xxv. Beatus vir cui do-
natum eſt habere timorem dei. Greg⁹
Ubi timor non eſt: ſalus non ibi erit.
Hi ſunt nouem fructus quos cōfert
donum timoris quod ē ꝑmum donū
ſpirituſſancti. ¶ Et hoc donu3 timo
ris expellit ꝑmum peccatum mortale·
ſc3 ſuperbia3. Timor domini hominē
humiliat: ſuperbia vero eleuat. Eccī. x
Odibilis ē corā deo ⁊ hoib⁹ ſuꝑbia· ⁊
quāto ſe homo h̄ magis exaltat: tanto
magis ī futuro hūiliabit'. Luc̄. xviij.
Ois qui ſe exaltat hūiliabit'. Ergo vt
in futuro exaltemur humiliemus nos

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

hic corā deo in timore dñi. j. Pet. v.
Humiliamini ſub potenti manu dei:
vt nos exaltet ī die viſitatiōis. Bern̄
Per humilitatē aſcendas ad ſublimi
tatē· q2 hec ē via ⁊ non alia ꝑter ipſaȝ
qui alias vadit potius cadit q̄ȝ aſcen
dit. Quia ſola ē humilitas q̄ exaltat ⁊
B ſola que ducit ad vitaȝ. ¶ Secūdū
donum ē donum pietatis. Ubi notan
dum ꝙ ē triplex pietas habenda· vna
ad deum ⁊ illa debet eſſe in confidētia
bona quaȝ debemus habere ad deum.
Primo ī temporali ꝓuiſione. pſ. Ja
cta cogitatum tuū in domino ⁊ ipſe te
enutriet. Idem. Multitudo omniuȝ
in te ſperat domine· ⁊ hoc tollit nimiā
⁊ ſuꝑfluam ſollicitudinē temporaliū
quā habēt illi auari qui nunq̄ȝ ſatian
tur. Sed ſemꝑ timēt ſibi deficere ⁊ ꝓ-
curant ſibi cum omni ſollicitudine tē-
poralia quaſi ſemꝑ deberēt viuere· et
forte in breui moriunť. Luc. xij. Stul
te hac nocte ⁊c. Contra hoc dicit chri
ſtus in euāgelio. Nolite ſolliciti eē di
centes: Quid māducabimus: q̄d bi-
bemus: nōne anima plus ē q̄ȝ eſca: q̄ſi
diceret: Si dat maiora· id ē· vitā· etiā
dat minora· id ē· eſcā ⁊ veſtimēta. Se
cūdo in ſpūalib⁹ quantū ad aīaȝ. pſ.
Sperantē aūt in dño miſericordia cir
cūdabit. Et ſic tollitur deſperatio q̄ ē
peior omni peccato. Un̄ Iſid. de ſū-
mo bono. Deſperatio auget peccatuȝ
deſperatio ē peior omni peccato. Un̄
Chryſo. in ſermone. Nihil enī deum
ſic offendit q̄ȝ deſperatio. Itē Iſid. ij.
li. de ſū. bono. Perpetrare aliq̄d fla-
gicium mors ē aīe. Sed deſperare eſt
ad infernū deſcēdere. Tertio ī eternis
id ē· in remuneratione oīuȝ bonorum
Luc. xij. Nolite timere puſillus grex:
complacuit enī patri vr̄o dare vobis
L regnū. ¶ Scd̄a pietas ē quo ad ſeip

ſum. Et illa debēt eſſe in miſeratione
ꝓprie anime. Unde Eccl. xxx. Miſe-
rere anime tue placens deo. Un̄ ſcien
dum ꝙ ſex opera miſericordie debem⁹
exhibere anime noſtre. Primo debe-
mus eaȝ cibare pane vite· hoc fit quā-
do digne cōmunicamus. Scd̄o pota
re cum calice tribulationis ⁊ patiētie
quem chriſtus ꝑ ſe bibit ⁊ nobis ꝓpi-
nauit. Mat. xx. Poteſtis bibere cali-
cem queȝ ego bibiturus ſum: Tertio
veſtire cuȝ charitate dei ⁊ ꝓximi· quia
hᷓ ē veſtis nuptialis vite eterne. Mat.
xxij. Amice quomodo huc intraſti nō
habens veſtem nuptialem: per quam
veſtem cognoſcūtur filij dei. Joh. xiij.
In hoc cognoſcūt omnes ꝙ mei eſtis
diſcipuli· ſi dilectionē habueritis ad
inuicem. Quarto hoſpitare· hoc fit ꝑ
ꝑnitentiam quaȝ agimus ꝓ peccatis
noſtris· quia cum homo eſt in peccato
mortali: tūc facit ſibi māſionē in infer
no. pſ. Appropinquāt vſq̄ȝ ad portas
mortis. Sed quādo penitentiā agit:
tunc ꝑparat ſibi manſionem in celo.
Matth. iiij. Penitētiam agite. Quin-
to viſitare· ⁊ hoc fit quando fragilita
tem noſtram penſamus: ⁊ peccata no-
ſtra cum amaritudīe cordis recolim⁹
vt cum ꝓpheta dicere poſſimus. Reco
gitabo tibi omnes annos meos ī ama
ritudine anime mee. Sexto debemus
eam de carcere huius mundi educere·
⁊ hoc fit per deſiderium ſupernorum.
Apoſtolus. Que ſurſuȝ ſunt querite:
non que ſuper terraȝ. Idem. Noſtra
cōuerſatio in celis ē. ¶ Tertia pietas
ē quo ad ꝓximuȝ· illa exhibeť ꝑmo in
dādo. Eccl. xiiij. An̄ mortē bn̄fac ami
co tuo· i· xp̄o. Quia elemoſyna ī vita
multū melior eſt q̄ȝ poſt mortē. Quia
vn⁹ denari⁹ in vita melior ē q̄ȝ centum
poſt mortem. Secūdo exhibetur ꝓxi-

mo cōmodādo. pſ. Juſtꝰ miſeretur et
cōmodat: et ſemē illius in bñdictione
erit. Et de hoc gaudet xp̄s et tota celi
curia. quia ſumus ſua mēbra. ⁊ erit do
mini valde meritorium. Luc. vj. Mu
tuū dātes nihil inde ſperātes. Tertio
in cōdonādo ꝓximo. Luc. vj. Dimit
tite ⁊ dimittemini. Augꝰ. Ea elemoſy
na nihil ē maius: qua ex corde dimit
timus qđ ī nos q̄ſꝫ peccauit. Quar
to facta ꝓximi nō in malū iudicando
ſꝫ ſemꝑ ad meliorē ꝑtem interp̄tando
Vñ Augꝰ ſuꝑ illud Mat. Nolite iu
dicare vt non iudicabimini. hoc loco
nihil aliud p̄cipi exiſtimo niſi vt ea fa
cta dubia q̄ ſūt, quo aīo fiāt ī meliorē
D ꝑtem interp̄temur. Vñ ſciendū ꝙ q̄li
bet tenet oīa dicta ⁊ facta ꝓximi ī me
liorē ꝑtē interp̄tari niſi ſint manifeſta
mala. Ap̄lus. Quo iudicio aliū iudi
cas: teipſū cōdēnas. Sed diceres: vñ
orit ꝙ aliqui oīa q̄ vident vel audiūt
de ꝓximis ſemꝑ ī malū interp̄tāt? Re
ſpondeo ꝙ ex duobꝫ ꝓuenit. Primo
q2 ipſi mali ſūt. Vnde Chryſo. ſuper
Mat. Oīs hō ſm ſe alium exiſtimat.
Idē. Sic difficile aliquē ſuſpicat̄ ma
lū q̄ bonis ē: ſic difficile ſuſpicat̄ ali
quē bonū q̄ malꝰ ē. Scđo q2 male affi
cit̄ ad illū quē iudicat. Augꝰ. Certu ē
ꝙ ego malo īcerto neminē iudicarē quē
tanq̄ȝ meipſum diligerem. ſed etiā de
fenderem ⁊ excuſarem q̄ȝdiu in publi
cum non ꝓdiret. Sed q2 charitatē ꝑ
didimus: facilꝰ alterutrū iudicamus
Et ergo omnis qui alterū faciliter iu
dicat: oſtendit ſe vacuū a gr̄a dei et a
charitate ꝓximi. Sed qui bona ſuſpi
catur de ꝓximis eſt ſignum ꝑfectus ⁊
bonitat̄. Gregꝰ ī moral̄. Quāto vos
in bono ꝓficitis: tanto etiam bona de
E alio ſentitis. ¶ Tertium donum ē do
num ſciētię. id ē gotlicke kunſt. qđ do
num p̄mo docet ſeipſū cognoſcere. ſcꝫ
q̄s es. quid fuiſti. et quid eris. Bern̄.
Cogita ergo vnde veneris ⁊ erubeſce.
vbi es ⁊ ingemiſce. q̄ ꝓperas. ⁊ ꝑtime
ſce. Item cognoſce te ꝑ culpā actualē
fieri exoſum deo. Sap̄. xiiij. Odio ſūt
deo impiꝰ ⁊ impietas eius. Eccl̄i. xij. Al
tiſſimus odio habet peccatores. Itē
ꝑ culpā eris maledictus. pſ. Maledi
cti q̄ declināt a mādatis tuis. Et inſu
per debitor mortis ęternę: nō ſolū tem
poralis vt iumentū. Ezech. xviij. Aīa
q̄ peccauerit ipſa morietur. Sed econuer
ſo cognoſce ꝙ gratia facit hominē fili
um dei ⁊ heredē. Ap̄ls ad Roma. viij
Si filij ⁊ heredes. Item facit hominē
bonū. pſ. Beatꝰ populꝰ cuius ē dñs
deus eius. Itē gr̄a facit hoīem benedi
ctū. Deut. xxviij. Si p̄cepta mea au
dieris benedictus tu ī ciuitate benedi
ctus ī agro ⁊c. ⁊ g̊ h̄ nomīe nomīabit
deꝰ bonos q̄ ad dexterā eiꝰ erūt dicēs:
Mat. xxv. Venite bñdicti patris ⁊c.
¶ Scđo docet donū ſciētię cognoſce
re deū. Primo inq̄ȝtū ē creator tuꝰ et
tu creatura eiꝰ. Vñ pſ. Ipſe fec̄ nos
⁊ nō ipſi nos. ⁊ ſic tener̄ ei obedire tā
q̄ȝ tuo creatori. Scđo inq̄ȝtū dñs tuꝰ
⁊ tu ſeruꝰ eiꝰ. ⁊ ſic teneris ei fidelit̄ ſuire
re tanq̄ȝ fidelis ſeruꝰ dño ſuo. Tertio
inquātū ipſe pr̄ tuꝰ ⁊ tu filꝰ eius. ⁊ ſic
teneris ei exhibere honorē ⁊ reuerētiā.
Quarto inquātū redēptor tuꝰ ⁊ ſic te
neris eū diligere. Joh. xv. Maiorem
aūt charitatē nemo hꝫ vt aīaȝ. Quīto
inquātū futurꝰ iudex tuꝰ ⁊ ſic eū time
re debes ī oībꝫ verbis ⁊ factis ſiue co
medēdo ſiue dormiēdo. ¶ Tertio do F
nū ſciētię docet cognoſcere ꝓximos. ſ.
quō oēs hoīes tā diuites tā pauꝑes
q̄ȝ nobiles ſūt ſil̄es ī q̄ttuor. Primo
enī hoīes ſūt ſil̄es ex ꝑte p̄ncipij. quia
omnes ab vno deo et de eodem luto

formati ſūt· ⁊ omnes nudi ⁊ pauꝑes
nati. Job. xxxiij. Ecce me fecit deꝰ ſicut
⁊ te· ⁊ de eodē quoq; luto formatꝰ ſū
Sap. vij. Nemo ex regibus aliud ha
bet natiuitatꝭ initiū. Scḋo ſumus ſi-
miles ex ꝑte medij· quia oēs mortales
⁊ breuis vitę tam diuites q̄ꝫ pauꝑes.
Eccī. x. Omuis potētatus breuis vitę
Job. xiiij. Breues dies hoīs ſūt. Ter-
tio ex ꝑte finis· qꝛ oēs in eādē mortē
⁊ putredinē reducūtꝰ. Job. xvij. Pu-
tredini dixi pater meus es ⁊c· hoc ptꝫ
ī oſſibꝰ mortuoꝝ: qꝛ ibi nulla ē diſtin-
ctio inter nobiles ⁊ ignobiles. Quar-
to ex ꝑte iudicij· quia oēs ſub vno iu-
dice rationē reddere compellūtꝰ. ij. ad
Corī. v. Omnes nos manifeſtari opor
tet ante tribunal chriſti vt referat ⁊c.
Et Actꝭ. x. Ipſe ē qui cōſtitutus eſt a
deo iudex viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ· ⁊ cū hāc
ęqualitatem cognoſcimus: tunc nos
mutuo diligere debemus: ⁊ vnꝰ aliū
non ſpernere. Vn̄ Gregꝰ. Oēs frēs ſu
mus vniꝰ imꝑatoris poteſtate cōditi
⁊ ſanguine ipſiꝰ redēpti· ⁊ idcirco frēs
nr̄os q̄uis pauꝑes ⁊ abiectos ī nullo
deſpicere debemus. Augꝰ de doctrina
xpiana. Ego nō interrogo te ſericatū
pauꝑē ⁊ pānoſū· n ō q̄les in veſtibꝰ
ſitꝭ: ſꝫ q̄les nati fueritꝭ· ambo certe nu-
di· ambo infirmi· ambo vitam miſerā
inchoantes· ⁊ ob hoc ambo plorantes
quādo naſcebamini infātes. Et illud
donū expellit inuidiam quę cōtraria ē
charitati· quia gaudet de malis ⁊ con
triſtatꝰ de bonis qḋ ē diabolicū. Ergo
īuidi ſūt a deo maledicti. Eſa. v. Vę
vobis qui dicitis bonū malum et ma-
lum bonū. Et tales inuidi ſūt filij dia
boli. Quia ſicut charitas ē ſignū filio
rum dei. Vnde Job. xiij. In hꝫ cogno
ſcent hoīes ꝙ mei eſtis diſcipuli ſi di-
lectionē habueritis. Sic inuidia ē ſi-
gnū filioꝝ diaboli. Quartū donum ē B
donū fortitudinis· i· gotliche ſtercke.
Vbi ſciendū ꝙ deꝰ nō q̄rit fortitudi-
nem corꝑis ſꝫ ſpūs. Vn̄ Neemię. viij.
Gaudiū eteni dn̄i ē fortitudo noſtra
Et notandū ꝙ ſpūſſanctus ꝑ donum
fortitudinis tripliciter cōfortat hoīē
Primo in tolerādo aduerſitates pa-
tienter. j. Theſſaꝉ. v. Patiētes eſtote
ad omnes Sed diceres quō acq̄ram b
mihi patientiam in aduerſis: Rn̄deo
ꝙ ꝓncipaliter ſūt tria quę inducūt ad
patientiā. Primū ē qꝛ cum peccatis
tuis plus meruiſti. Modo peccato ne
quaq̄ꝫ parcitꝰ aut hic aut in futuro pu-
nietur. Ergo modicū in ꝓſenti libēter
pati debes ꝓ purgatorio ⁊ peccatꝭ tuis
Secūdū ꝙ xp̄s ſuſtinuit maiora ꝓ te·
ergo tu etiā ꝓ eo aliqḋ modicū pati
debes. Gregꝰ. Si paſſio xp̄i ad memo
riā reducitꝰ: nihil ē qḋ nō ęquo aīo to
leretꝰ. Tertiū ē qꝛ tribulatio ē via ad
cęlum. Actꝭ. xiiij. Per multas tribula
tiones oportet nos intrare regnū dei.
Inſuper tribulatiōes et infirmitates
augmētāt ꝓmiū ęternū. Mat. v. Gau
dete in illa die· ſupple· tribulationis·
quoniā merces multa eſt in cęlis. Vn
de Hieroꝰ in epiſtola. Libenter nunc
tormenta patior: vt futura mihi glo-
ria ſeruetur. Modo quotiens aliquē
dolorē patiēter ſuſtines (etiā ſi milleſi-
es dolorē ſentires in oculo in dorſo in
dentibus) ꝓ qualibet vice ęternū ꝓmi
um poſſidebitis. Et illud ꝓmium ex-
cedit omnes paſſiones ⁊ tribulatiōes
Apoſtolus Roma. viij. Non ſunt cō-
digne paſſiones huius temporis. Se
cundo confortat nos ſpirituſſanctus
ꝑ donū fortitudinis ad vincēdū diabo
lum Jac. iiij. Reſiſtite diabolo ⁊ fugi
et a vob. Itē ad ꝯtēnēdū mūdū Jac.
iiij. Amicicia huiꝰ mūdi īimicicia ē dei

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Quia amicus huius ſęculi inimicus
dei cōſtituitur. Jſta verba ſunt multū
terribilia amatoribus huius ſęculi.
Quia nemo poteſt duobꝰ dominis ſer
uire. Sed diceres quomodo vincitur
mundꝰ: Hoc docet Augꝰ dicēs: Cōcu
piſce qđ ꝓmiſit oīpotēs· expaueſce qđ
minatur omnipotens· ⁊ ſic vileſcit om
nis mundus ſine ꝓmittēs ſine terrēs
Tertio confortat ad operandū bona
opera. Unde Job. ix. Operari oportet
donec dies eſt· quia venit nox dum ne-
mo operari poteſt. Nota ī ſenſato di.
xxxiij. in q̄rto ꝑncipali littera. x. Augꝰ
Jnutiliter hoc tēpore viuitur niſi ad
acq̄rendum meritum laboretur: quo ī
ęternitate remuneretur quia opera bo
na ornant animā et cōcomitantur ani
mam cum omnes amici eam deſerunt
Apocal. xiiij. Opera enī illorum ſequū-
tur illos. Et ꝓ his tūc remuneramur
in vita beata· qꝛ deus reddet vnicuiqꝫ
ſm̄ opera ſua. Hieroꝰ. Unuſquiſqꝫ
pro operibus ſuis mercedem accipiet
Unde Bern̄. Si labor terret: merces
inuitet. Unuſquiſqꝫ enī ſm̄ ſuum la-
borem mercedem accipiet. Et ſic hoc
donum expellit accidiam: quę ē mater
nequicię. Augꝰ. Ocioſitas ſine dei ti-
more magiſtra nequicię eſt. Unde leo
papa in ſermone. Nō dormientibus
ꝓuenit regnuꝫ: nec ocio ⁊ deſidia tepē-
tibus beatitudo ęternitatis ingeritur.
J ¶ Quintum eſt donum conſilij· id ē·
gotlicher rat. Nota ꝙ ſpiritusſanctꝰ
vult ꝙ a tribus debemus quęrere con
ſilium. Primo a deo. Unde Tob. iiij
Benedic deum et pete ab eo vt viam
tuam dirigat· ⁊ omnia conſilia tua in
ipſo permaneāt. Eccī. xxxix. Jn omni-
bus deprecare conſilium altiſſimi. Et
hoc conſuluit Salomon dicens: Con-
ſiliarius vnus ſit de mille nomē eius.

Unde Eſaias dicit. Uocabitur conſi
liarius deus fortis. Secūdo quęrere
debemus a ꝓximo conſcientioſo ⁊ di-
ſcreto ⁊ timente deum. Quia ſi nos in
digni ſumus vt deus nobis īmediate
cōſuleret ſicut facit cōmuniter bonis
⁊ perfectis hominibus· tunc queramꝰ
ab hominibus quibꝰ inſpirat quę no-
bis faciēda ſunt: quia deus operatur
per medium. Exempluꝫ de paulo qui
dixit: Domine quid me vis facere: Et
vox reſpōdit: Surge ⁊ ingredere ciui
tatem ⁊ dicetur tibi quid te oporteat
facere. Et chriſtus apparuit ananię ⁊
miſit eum ad paulum· cum tamē chri-
ſtus ꝑ ſe potuit ſibi manifeſtaſſe quid
eū oporteret facere. Scienduꝫ tamen
ꝙ ſignāter cōſilium q̄rere debemꝰ a lit
teratis ⁊ cōſcientioſis qui habēt ſciē-
tiam ⁊ bonā vitā· ⁊ nō a diſſolutis et
malę vitę. Ūn Ambro. de officijs li. ij.
Quis vtilē iudicet alienę cauſę: quēꝫ
videt inutilē vitę ſuę: Ūn Eccī. xiiij.
Qui ſibi neqꝫ ē: cui bonꝰ erit: Tertio
debemꝰ q̄rere cōſiliuꝫ a ꝯſciētia ꝓpria.
Eccī. xxxij. Oīa fac cū cōſilio· ⁊ poſt fa
ctum non pęnitebis· qꝛ ſicut q̇s vellet
alijs cōſulere: ſic ⁊ ſibiipſi debet facere.
¶ Et illud donum ſpūſſancti expellit K
auariciā. Et hoc fit qn̄ ſpūſſanctꝰ ꝑ do
num cōſilij ꝯſulit terrena deſpicere: ⁊
cęleſtia appetere· qꝛ terrena modicum
valēt in ꝓſenti vita· quia ſoluꝫ ad ſu-
ſtentationē corporis· ī morte nihil ꝓſūt
Prou̇. xj. Nō ꝓderūt diuitię in die
vltionis. Jteꝫ qꝛ nō poſſunt trāſferri
ad aliud ſęculū Job. ij. Diues cū dor-
mierit nihil ſecū aufert. Jtē poſt mor-
tem ſępius nocēt multis qn̄ reddituri
ſunt rationē de ipſis quomodo lucra
ta ſunt· quomodo poſſeſſa· ⁊ quomo-
do expenſa ſunt vſqꝫ ad nouiſſimum
quandranteꝫ. Sꝫ ſpūalia bona q̄ ad

cęleſtia ꝑducũt ſunt appetenda· quia
nihil valꝫ ĩ hac vita. Et hoc fit quã-
do faciunt oꝑa noſtra meritoria. Itez
in morte· quia faciũt hominẽ fęliciter
mori. Unde beati mortui qui ĩ domi-
no moriũtur· imo faciunt ipſam mor-
tem p̄cioſam. Unde pſ̄. Precioſa in
conſpectu domini mors ſanctorũ eiꝰ.
Item poſt mortem· quia ęternam glo
riam tribuũt. Unde Bern̄· in epiſto-
la. Bona mors iuſti ꝓpter requiẽ· me
lior ꝓpter nouitatez· optima ꝓpter ſe-
curitatẽ. Damaſcenꝰ li. iiij. Mors ſan
ctorum ſomnꝰ magis eſt q̄ȝ mors: labo
rauerũt enĩ in p̄ſenti ſeculo vñ viuũt ĩ
L ſeculũ. ¶ Sextum donum eſt donum
ĩtellectꝰ· i· gotlich verſtentenis. Per
illud donũ ſpũſſanctus docet nos ĩtel
ligere deũ in nobis ⁊ ĩ creaturis. Naȝ
per magnitudinẽ et latitudinẽ huius
mundi potentiam dei agnoſcimus ꝙ
ipſe eſt omnipotens· quod patet ĩ hoc
cum poſſet adhuc infinitos mũdos ex
ſua potentia creare. Item per decorez
cęli mundi ⁊ creaturarũ ſapientiã dei
intelligimus. Item per bonitatẽ ⁊ vti-
litatem creaturaꝝ bonitatẽ dei intelli
gimꝰ. Ergo quãdo vides aliqua pul-
chra: ⁊ guſtas dulcia: ꝑ hoc ĩtelligere
⁊ cogitare debes ęterna. Bern̄. Dulce
do omniũ creaturarũ ſi quis iuſte ad-
uertit: nihil ẽ aliud niſi ꝙ ad illã ęter-
nam dulcedinẽ nos inuitat. Et illud
donum expellit peccatuȝ gulę· quia ꝑ
donuȝ ſpirituſſancti ſumimus cibum
⁊ potum: ⁊ vtimur creaturis dei ad ho-
norem ipſius ⁊ vtilitatem noſtram. Et
M ſic reſecatur ſuꝑfluitas gulę. ¶ Se-
ptimũ donum eſt donum ſapiẽtię· id ẽ
gotlich wiſheit. Et ſciẽdũ ꝙ ſapiẽtia
dicitur quaſi ſapida ſcientia· ⁊ ꝑ hoc
donum ſpũſſanctus dat nobis ſapere
cęleſtia q̄ dulcedo p̄cellit omnẽ dulce
dinem totius mundi. Unde Baſilꝰ.
O dulcedo melliflua· dulcedo mirã-
da q̄ȝ dulcis es ĩ meditatiõe: ſed dul-
cior in oratiõe· dulciſſima in contem-
platione. Sed ſuꝑdulciſſima in beati
tudine· imo tanta dulcedo eſt in ęter
na patria ꝙ eſt inexplicabilis ⁊ inexter
minabilis. Unde tanta ẽ dulcedo ꝙ
ſi cęlum aperiretur et minimũ gaudiũ
alicuius ſancti parui videretur: q̄ȝuis
a nobis remote ſunt: tamẽ totus mun
dus ſufferre non poſſet. Si poſſibile
eẽt· tũc nullum cor adeo triſte quin lę
tificaretur· nec aliqua pęna tam ama
ra quam homo ſentiret ſiue ignem ſi-
ue aquã bullientẽ· imo nec ipſaȝ mor-
tem corporalem. Quid tũc erit cũ nos
illic venerimus ⁊ cum deo ⁊ cuȝ omni-
bus ſanctis gaudebimus: Deũ vide-
re ẽ ita delectabile· ꝙ Augꝰ dicit ꝙ po-
tius vellet eſſe in inferno ⁊ deum vide
re: q̄ȝ ĩ cęlo ⁊ eiꝰ viſione carere. Unde
pſ̄. Quoniaȝ mille anni ante oculos
tuos tanq̄ȝ dies heſterna quę p̄terijt.
Et illud donũ expellit peccatum luxu-
rię. Quia ſm̄ Gregꝭ. Guſtato ſpiritu
deſipit omnis caro. Augꝰ dic̄ ſic. Gau
diũ diuinę dulcedinis nõ deguſtas:
ſi carnali delectatiõe cor maculas.

Tractatus de ſeptem donis ſpũſſan-
cti explicit. Et per ꝯſequẽs totus liber
diſcipuli de eruditione xp̄i fidelium.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

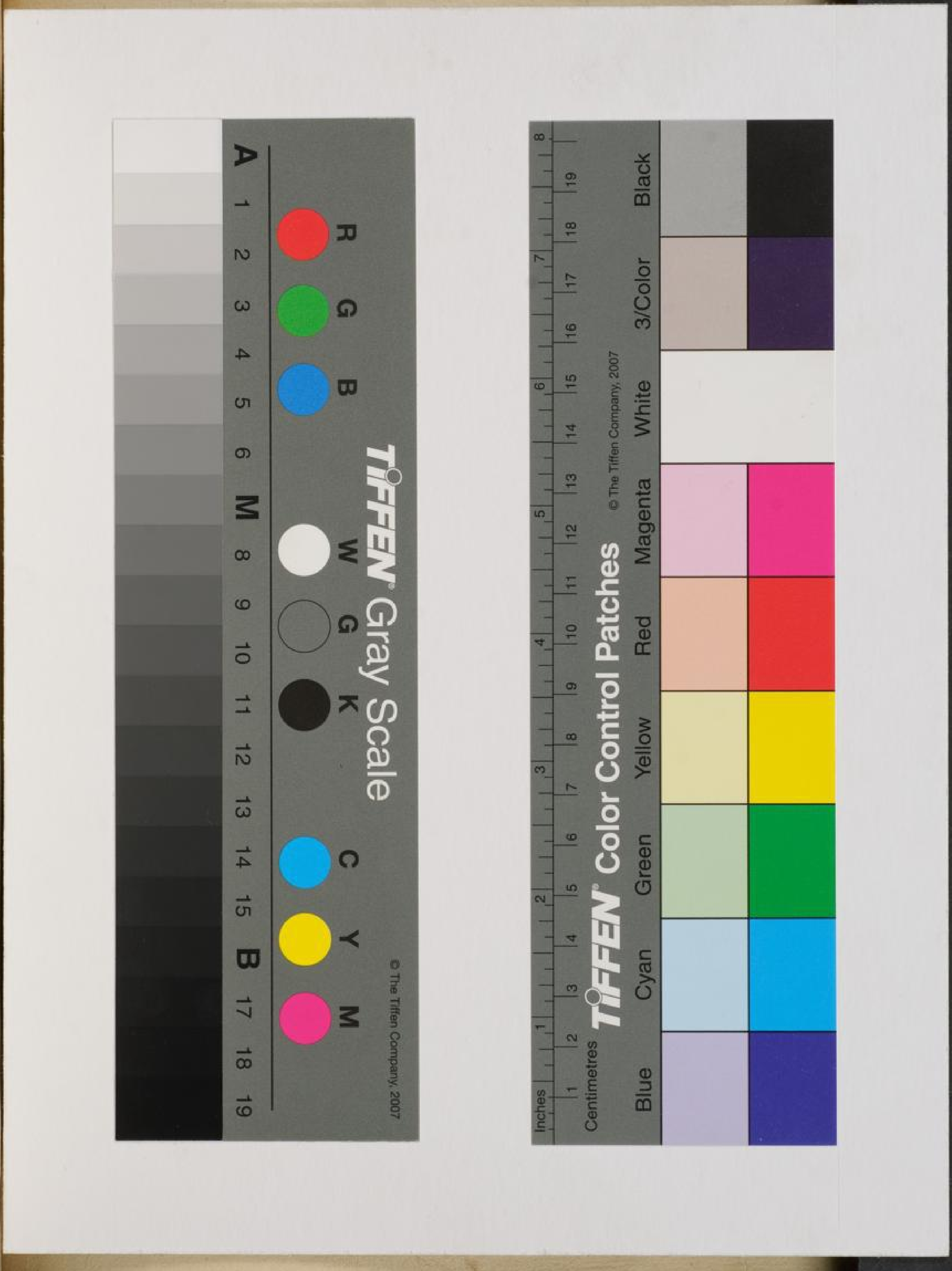


Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf